

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2146-9

31. mars 2022

Supplerende tildelingsbrev nr. 4 - Virkning på klimagassutslipp av forslag som fremmes om investeringer innenfor vei og jernbane

Som en del av budsjettforliket mellom AP/SP og SV i 2022 ble det fattet følgende anmodningsvedtak nr. 35, pkt. 19: *fra og med statsbudsjettet 2023 rapportere systematisk på kunnskap som foreligger om alle vesentlige virkninger på klimagassutslipp av forslag som fremmes om investeringer innenfor vei og jernbane*, jf. Prop. 1 S (2021–2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 2 S (2021–2022).

Samferdslededepartementet vil følge opp vedtaket i statsbudsjettet for 2023. Departementets presiseringer av oppdraget følger nedenfor.

Det knytter seg betydelige metodiske utfordringer til rapporteringen som etterspørres. For å sikre en konsistent tilnærming og sammenliknbare resultater, ber vi Statens vegvesen om å etablere en arbeidsgruppe der Jernbanedirektoratet, Bane NOR og Nye veier AS inviteres til å delta. Arbeidsgruppa skal utarbeide de aktuelle opplysningene som en del av virksomhetenes innspill til statsbudsjettet. Virksomhetene kan involvere Miljødirektoratet i oppdraget dersom dette er hensiktsmessig.

Hvilke «...forslag som fremmes om investeringer...» skal inkluderes?

Anmodningsvedtaket retter seg mot investeringsbeslutninger. Dette oppdraget påvirker dermed ikke annen rapportering eller budsjettinnspill til Samferdselsdepartementet.

For jernbaneprosjekter og veiprosjekter i Statens vegvesens portefølje er det prosjekter over 1 mrd. kr som får midler til anleggsstart og/eller forberedende arbeider i det aktuelle budsjettåret som spesifiseres i Prop. 1 S, mens øvrige prosjekter besluttes av etatene. For Nye Veier AS besluttes ikke prosjekter formelt gjennom Prop. 1 S, men det opplyses likevel

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Bane- og
planavdelingen

Saksbehandler
Anne Brendemoen
22 24 81 48

om direkte utslipp fra prosjekter med antatt anleggsstart i det aktuelle budsjettåret. Departementet legger dermed til grunn at det skal opplyses om forventet utslipp i tilknytning til investeringsprosjekter med en kostnadsramme over 1 mrd. kr med antatt anleggsstart og/eller forberedende arbeider i 2023, og tilsvarende for senere budsjettår.

Hva er «...alle vesentlige virkninger på klimagassutslipp...»?

Samferdselsdepartementet mener følgende elementer bør inngå:

- Utslipp som skyldes arealbruksendringer.
- Utslipp gjennom prosjektets forventede levetid knyttet til endringer i framtidig drift og vedlikehold og som kan tilskrives det aktuelle prosjektet.
- Utslipp gjennom prosjektets forventede levetid som skyldes endringer i transportomfang/transportmiddelfordeling og som kan tilskrives det aktuelle prosjektet.
- Utslipp som stammer fra utbyggingen av prosjektet. Det må angis hvor stor del som er avgiftsbelagt, kvotepliktige (EU-ETS) eller underlagt klimagassreguleringer på annen måte. Dette er helt nødvendig for å unngå at samme utslipp vektlegges dobbelt i beslutningsprosessen, siden slike utslipp allerede er inkludert i kostnadene ved prosjektet. Det må også angis hvor stor del av utslippene som teller på det norske klimagassregnskapet, og hvor stor del som teller på andre lands klimagassregnskap. Hvor langt man skal gå i å gjøre konkrete anslag på utslipp utenfor det norske utslippsregnskapet må besluttes ut fra forholdsmessighetsvurderinger i transportvirksomhetene. I tillegg må det angis hvor stor del av utslippene som er henholdsvis direkte og indirekte.
- Der hvor det er mulig, ber departementet om at virkningene på klimagassutslipp spesifiseres over tid og sektor i utslippsregnskapet, slik at de i større grad kan settes i sammenheng med Norges klimamål og -forpliktelser.

Hva betyr «...kunnskap som foreligger»?

Det er store metodiske utfordringer til en del av utslippskomponentene ovenfor. Særlig er det stor usikkerhet knyttet til beregningen av indirekte utslipp, altså utslipp som henger sammen med produksjon og transport av innsatsvarer, og det kan være problematisk å skille utslipp som allerede er inkludert i prosjektkostnadene fra utslipp som ikke er det. Metoden for å beregne utslipp fra arealbruksendringer er også mangelfull, og det pågående arbeidet for å forbedre metoden bør hensyntas. Vi viser til føring i tildelingsbrevene for 2022 til Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet om videreutvikling av metode for bl.a. å inkludere utslipp fra arealbeslag i samfunnsøkonomiske analyser.

For at resultatene skal gi god og relevant informasjon skal virksomhetene bruke samme metode, og usikkerheten skal synliggjøres. Dette gjelder alle utslippskategoriene som er nevnt ovenfor. Å sikre konsistente og sammenliknbare utslippstall og beskrivelse av usikkerhet blir en viktig oppgave for arbeidsgruppa.

Utslippsberegninger som er svært mangelfulle, usikre eller inkonsistente mellom virksomhetene er etter departementets vurdering ikke «...kunnskap som foreligger» og bør utgå. Dette bør i så fall omtales.

Vi ber om at svaret på oppdraget oversendes Samferdselsdepartementet innen 4.august 2022.

Med hilsen

Per-Andre Torper (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Brendemoen
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Bane NOR SF
Jernbanedirektoratet
Nye Veier AS